

INSTRUKS FOR STATENS HAVARIKOMMISJON FOR TRANSPORT

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 12. juni 2009 med endringer 26. januar 2016.

1. Organisering

Statens havarikommisjon for transport er et forvaltningsorgan administrativt underlagt Samferdselsdepartementet. I faglig sammenheng er Statens havarikommisjon for transport et uavhengig organ.

Når det gjelder fagområdene veg-, luft- og jernbanetransport, sorterer disse inn under Samferdselsdepartementets ansvarsområde. Når det gjelder fagområdet sjøtransport, sorterer dette inn under Nærings- og fiskeridepartementets ansvarsområde.

Samferdselsdepartementet har ikke anledning til å instruere virksomheten i fagspørsmål på de områder som Statens havarikommisjon for transport har ansvaret for. Med unntak av de tilfeller som er nevnt i sjøloven § 476 syvende ledd, gjelder tilsvarende for Nærings- og fiskeridepartementet innenfor sjøfartssektoren.

2. Formål

Statens havarikommisjon for transport skal undersøke ulykker og alvorlige hendelser innenfor luftfarts-, jernbane-, veg- og sjøfartssektoren.

Formålet med undersøkelsene er å utrede forhold som antas å ha betydning for forebygging av transportulykker. Statens havarikommisjon for transport skal ikke ta stilling til sivilrettslig eller strafferettslig skyld og ansvar.

Statens havarikommisjon for transport avgjør selv omfanget av de undersøkelser som skal foretas, herunder vurdere undersøkelsens forventede sikkerhetsmessige verdi med hensyn til nødvendige ressurser.

Nærmere om formål innenfor de ulike transportsektorene:

Luftfart

Statens havarikommisjon for transport skal undersøke luftfartsulykker og alvorlige luftfartshendelser innenfor de rammer som framgår av lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) kap. XII Varsling, rapportering og undersøkelse av luftfartsulykker og luftfartshendelser m.m., og av forskrifter fastsatt med hjemmel i loven. Videre vises det til forordning (EU) 996/2010 av 20. oktober 2010 om undersøkelse og forebygging av ulykker og hendelser i luftfarten.

Jernbane

Statens havarikommisjon for transport skal undersøke jernbaneulykker og alvorlige jernbanehendelser innenfor de rammer som framgår av lov 3. juni 2005 nr. 34 om varsling, rapportering og undersøkelse av jernbaneulykker og jernbanehendelser m.m. (jernbaneundersøkelsesloven), og av forskrifter fastsatt med hjemmel i loven.

Vegtrafikk

Statens havarikommisjon for transport skal undersøke alvorlige trafikkulykker og trafikkuhell innenfor de rammer som framgår av lov av 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk

(vegtrafikkloven) kap. VII Undersøkelse av trafikkulykker m.m., og av forskrifter fastsatt med hjemmel i loven.

Sjøfart

Statens havarikommisjon for transport skal undersøke sjøulykker innenfor de rammer som framgår av lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven) kapittel 18 avsnitt II Undersøkelse av sjøulykker og forskrifter fastsatt med hjemmel i loven og folkerettslige forpliktelser som Norge har påtatt seg.

3. Avgrensning

Virksomheten til Statens havarikommisjon for transport omfatter ikke ansvarsområder som hører inn under politiet og påtalemyndigheten, Forsvaret, Statens jernbanetilsyn, Statens vegvesen, Luftfartstilsynet eller Sjøfartsdirektoratet.

For øvrig skal Statens havarikommisjon for transport i nødvendig utstrekning samarbeide med andre virksomheter der dette kan gi en gevinst ut fra effektiv ressursbruk og brukervennlighet.

4. Arbeidsoppgaver

Statens havarikommisjon for transport skal innenfor gjeldende lovgivning bl.a. ha ansvaret for å:

- undersøke transportulykker/-hendelser som er omtalt i pkt. 2
- utarbeide rapport som skal inneholde uttalelse fra Statens havarikommisjon for transport om årsaksforholdene til ulykken/hendelsen og eventuelle tilrådinger om hvilke forhold som tiltakshaver bør vurdere å rette på for å hindre nye tilfeller av samme eller lignende art, men uten å skissere konkrete løsninger
- utføre spesielle oppgaver som har sikkerhetsmessig betydning og som Samferdselsdepartementet, og for sjøfartssaker i samråd med Nærings- og fiskeridepartementet, etter regelverket kan pålegge etaten
- representere Samferdselsdepartementet og/eller Nærings- og fiskeridepartementet, ved behov, eller delta sammen med nevnte departementer i møter i ulike internasjonale organisasjoner og fora innenfor de aktuelle transportsektorene
- uttale seg i saker som forelegges av Samferdselsdepartementet, og for sjøfartssaker i samråd med Nærings- og handelsdepartementet i den utstrekning departementet ber om det, bistå ved behandling av saker mv.

Statens havarikommisjon for transport skal rapportere til Samferdselsdepartementet i løpet av året og i en egen årsrapport om virksomhetens aktiviteter og resultater.

Virksomheten skal utøves innenfor gjeldende lover og regler. De saker som behandles, skal behandles i samsvar med god forvaltningsskikk og de regler som gjelder for saksbehandlingen i offentlig sektor.

5. Daglig ledelse

Den daglige ledelse av Statens havarikommisjon for transport utøves av direktøren. Direktøren beskikkes av Kongen etter innstilling fra samferdselsministeren.

Direktøren skal:

- orientere Samferdselsdepartementet om viktige saker som berører ansvarsområdet til Statens havarikommisjon for transport
- sørge for god kvalitet på saker som legges fram for Samferdselsdepartementet

- avgjøre alle saker som ikke kreves forelagt overordnet myndighet
- sørge for at Statens havarikommisjon for transport drives effektivt i samsvar med gjeldende lover og regler og i henhold til de krav som fastsettes i styringsdialogen
- sørge for at det fins dokumenterbare systemer for intern kontroll og risikostyring og at det gjennomføres evalueringer om egen effektivitet, måloppnåelse og resultater.

Direktøren kan på avgrensede områder delegere sin myndighet til andre ansatte i Statens havarikommisjon for transport og gi nærmere instruks om utførelsen av den delegerte myndighet generelt eller for den enkelte sak.

6. Myndighet til å fastsette instruks

Samferdselsdepartementet har myndighet til å fastsette ny instruks eller foreta endringer i instruksen.

7. Ikrafttreden

Denne instruksen trer i kraft 12. juni 2009.

Fra samme tidspunkt oppheves instruks for Statens havarikommisjon for transport av 21. juni 1999 med senere endringer.